

Helsetesting

Norsk Kooikerklubb (NoKo) har utarbeidet føringer for avl som omfatter helsetesting for å avdekke om hunden har eller er bærer av noen av de sykdommene som forekommer hyppigst i rasen. Vi anbefaler sterkt at føringene følges. For at kull skal annonseres i valpeformidlingen er dette et krav. Norsk Kennel Club (NKK) anbefaler at raseklubbens føringer for avl følges. Helsetestene kreves ikke for registrering av hunden i NKK. Hva som testes er basert på kunnskap om helsetilstanden i rasen, forekomst og arvelighet, anbefalingene til den nederlandske kooikerklubben, Vereniging Het Nederlandse Kooikerhondje (VHNK), og avlsrådets vurderinger. Retningslinjer vedrørende helsetesting vurderes jevnlig.

Før paring skal alle avlshunder være

- 🕒 Patellaundersøkt
- 🕒 Øyelyst
- 🕒 DNA-testet for Hereditary Necrotizing Myelopathy (ENM)
 - 🕒 DNA-testet fri for von Willebrands disease (VWD). Unntak: Det godtas at utenlandskregistrert hannhund er arvelig fri dersom dette er godtatt av kooikerklubben i landet hannhunden bor i.
- 🕒 Rtg HD, røntgen av hoftene for hoftelddysplasi, anbefales. Hoftelddysplasi er ikke et stort problem i rasen, men det er arvelig. Vi må kjenne graden for å unngå å bruke alvorlige tilfeller i avl.

Retningslinjer for testing

Patellaundersøkelse

Patellaundersøkelsen skal gjøres av en veterinær som er godkjent av NKK. Liste over godkjente patellaundersøkere finner du her <http://web2.nkk.no/no/tjenester/helse/patellastatus/>

Hunden skal være fylt 12 mnd. før undersøkelsen. Du må ta med til veterinæren et skjema som bestilles på Min side på hjemmesiden til NKK. Det påløper en kostnad som dekker det administrative ved registreringen av resultatet i DogWeb, pr. 06.12.2016 kr.125,00. Du får resultatet med en gang. Veterinæren sender resultatet til NKK for registrering.

Dersom du ut fra dine observasjoner av hunden er usikker på om resultatet stemmer, kan det gjøres en ny undersøkelse hos en annen veterinær. Se retningslinjer for registrering av nye resultater på hjemmesiden til NKK.

Hunder som har gjort patellaundersøkelse før NKK startet registreringen i DogWeb (15.08.2013), trenger ikke å gjøre dette på nytt, men må kunne framvise attest fra veterinær.

Øyelysing

Øyelysing skal gjøres av veterinær med spesialistutdanning. Liste over autoriserte øyelysere finner du her <http://www.vetnett.no/autorisert-oyelyser>. Veterinæren har skjemaet som skal brukes og sender øyelysingsattesten til NKK som registrerer resultatet i DogWeb. Du får resultatet med en gang, og du får kopi av attesten. Det er mulig å få hunden øyelyst på alle de internasjonale utstillingene til NKK.

DNA-tester

For kooikerhund finnes DNA-tester for blødersykdommen von Willebrands disease (VWD) og Hereditary Necrotizing Myelopathy (ENM), en nevrologisk lidelse som fører til lammelse. DNA-testene

tas som blodprøve. Blodprøven analyseres på laboratoriet ved Universitetet i Utrecht, Nederland, som er godkjent av NKK.

Du må ta med til veterinæren

1. Et skjema som bestilles på Min side på hjemmesiden til NKK. Det påløper en kostnad som dekker det administrative ved registreringen av resultatet i DogWeb, pr. 06.12.2016 kr.140,00. Veterinæren skal fylle ut en del av skjemaet. Dette sendes ikke med til laboratoriet, men beholdes av hundeeier for innsending til NKK når prøvesvaret kommer fra laboratoriet.

2. Rekvisisjonen som skal sendes med blodprøven til laboratoriet. Denne finner du på hjemmesiden til Norsk Kooikerklubb

http://www.kooikerklubben.com/files/DNA_formulier_VWD_en_ENM_maart_2012_definitief_WOR_D_FORM_Engels.pdf Husk å krysse av for både VWD og ENM dersom begge testene skal tas. Dersom en av testene er tatt tidligere, trenger en ikke ta ny blodprøve, bare sende inn ny rekvisisjon til laboratoriet. Det kan ta noe tid å få svar da laboratoriet samler opp prøver før de analyserer. Du finner testdatoene på hjemmesiden til VHNK. <http://www.kooikerhondje.nl/en/fokkerij/data-vwd-enm-onderzoek/>

Du får testresultat og faktura tilsendt fra laboratoriet i Utrecht. Testresultatet må du selv sende til NKK sammen med skjemaet fra Min side, for registrering i DogWeb. Prisen for analysen er pr. 06.12.2016 for begge testene 121 Euro. For kun en av testene er prisen 79 Euro. VHNK refunderer en del av utgiftene til sine medlemmer. Informasjon om dette finnes på deres hjemmeside.

Laboratoriet Laboklin er også godkjent av NKK, men tar bare DNA-test for VWD. Obs egne rutiner.

Avlsrådet ønsker at laboratoriet i Nederland benyttes. Når blodprøven sendes til DNA-analyse her, godtar du samtidig at den oppbevares og kan brukes i forskning og til testing av andre sykdommer dersom nye tester blir utviklet. Vi har dermed en unik database tilgjengelig.

DNA-tester tatt før oppstart av registrering i DogWeb

- 🕒 Resultat fra blodprøver som er tatt etter 25.11.2016, dato for godkjenning av registrering i DogWeb, og før skjemaet er tilgjengelig på Min side, må følge disse kvalitetsrutinene: Blodprøven må tas hos veterinær, og veterinæren må erklære at prøven er tatt og sendt ved klinikken, samt at id-chip er sjekket opp mot id-papirer og funnet korrekt. Resultatet kan da innregistreres i etterkant mot at eier tar ut skjema fra Min side slik at gebyret for innlegging av resultater blir betalt.
- 🕒 Registrering av DNA-tester som er tatt før 25.11.2016 blir vurdert individuelt. Minimumsdokumentasjon for at etterregistrering skal kunne skje, er attestasjon på at prøven er tatt og sendt av veterinær/klinikk samt at id-chip er sjekket og korrekt. Skjema fra Min side kan skrives under i ettertid av veterinær, så fremt denne går god for at hunden er ID sjekket.

Viktig: Alle skjemaer må minimum inneholde hundens navn og ID nummer for at resultatet skal godkjennes og legges inn i DogWeb. Registreringsnummer bør også påføres.

Rtg HD

Hunden skal være fylt 12 mnd. før undersøkelsen gjøres. Løpetid vil ikke påvirke resultatet. Hunden vil være sedert under undersøkelsen og må ha tilsyn i noen timer etterpå.

Du må bestille rekvisisjonsskjema hos NKK, på Min side, før røntgenbildene sendes NKK. Pris pr. 06.12.2016 er for Rtg. HD kr.250,00. Skjemaet skal tas med til undersøkelsen. Veterinæren sender

røntgenbildene til NKK som har egne avlesere. Resultatet registreres i DogWeb, og det sendes til eier. Resultatet av undersøkelsen kan påklages, se retningslinjer på hjemmesiden til NKK.

Clubregisteret og ZooEasy

Vi er så heldige at vi har et register over alle kooikerhunder som er født fra en startet oppbyggingen av rasen i 1946. Clubregisteret er ført som en liste over fødte valpekull sortert under land, med informasjon om helse, lynne og eksteriør. Det oppdateres årlig av VHNK. I 2012 ble det opprettet en online database, ZooEasy som inneholder noe mer informasjon enn Clubregisteret. Her kan en søke opp enkelthunder fra hele verden, og blant annet gjøre prøveparinger. ZooEasy oppdateres flere ganger i året. Clubregisteret og ZooEasy utfyller hverandre og er uvurderlige avlsredskap.

Innsending av testresultater

Avlsrådet i Norsk Kooikerklubb har ansvar for å rapportere informasjon om helse, lynne og eksteriør til VHNK for registrering i Clubregisteret og ZooEasy. For å kunne gjøre dette, må oppdrettere og kooikereiere sende inn resultater av helsetester samt data om fødte kull, inkl. dødfødte valper og valper som dør tidlig, avvik fra rasestandard, sykdom, dødsdato og dødsårsak og evt. annen aktuell informasjon om sine hunder til Avlsrådet, nokoavlsraad@gmail.com

Vi ber om at oppdrettere følger kullene sine og bidrar til at aktuell informasjon sendes til Avlsrådet.

I Føringer for avl finner du krav til resultater av helsetester

http://www.kooikerklubben.com/empty_37.html

Informasjon om de vanligste sykdommene hos rasen finner du i Rasespesifikke avlsstrategier for Kooikerhund (RAS for Kooikerhund)) <http://www.kooikerklubben.com/files/RASKooikerhundver1.pdf>

Kjøp av Clubregisteret

<http://www.kooikerhondje.nl/en/winkeltje/>

Kjøp av ZooEasy

<http://www.kooikerhondje.nl/en/fokkerij/zooeasy/>

Har du spørsmål om helsetesting kan du ta kontakt med avlsrådet nokoavlsraad@gmail.com

Oppdatert 06.12.2016